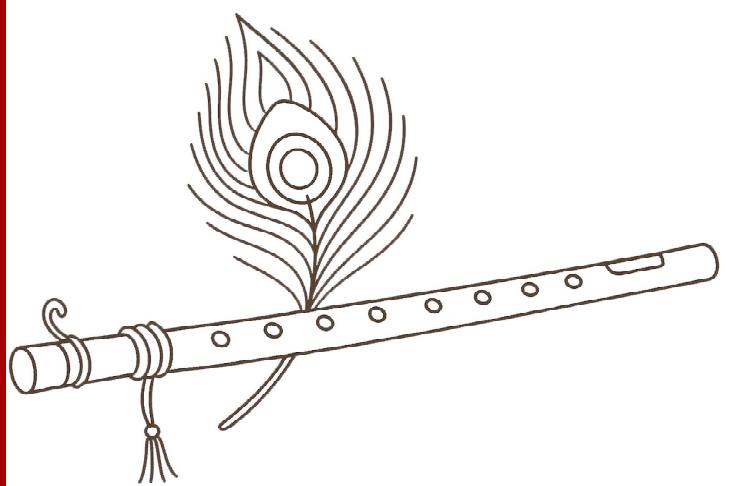
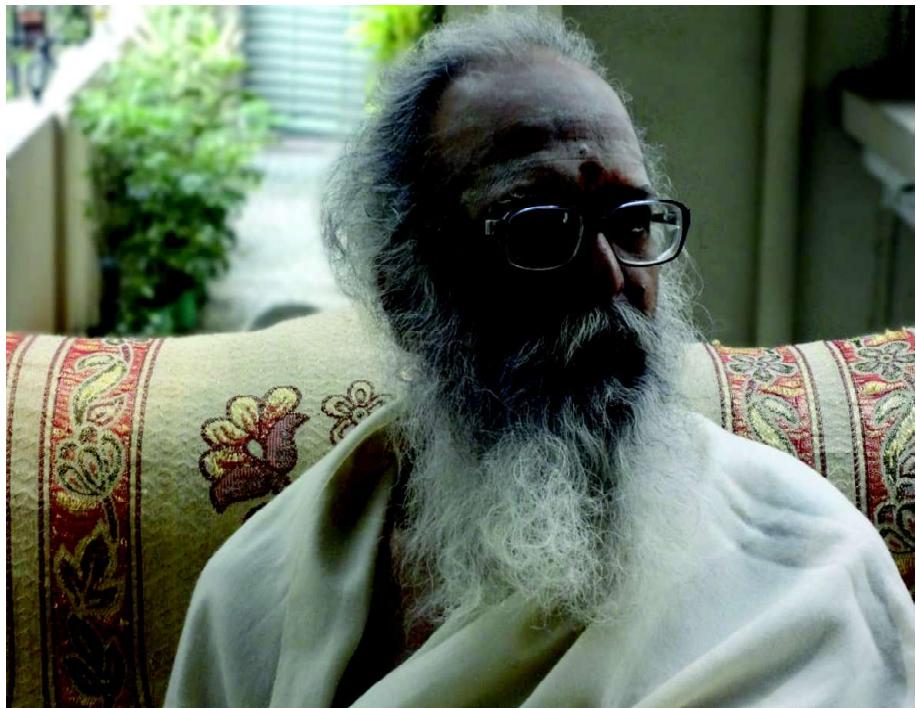

ఓవ్

పరాత్మ శతకం

ఖమ్మం జగద్గుహాడి లక్ష్మీ నారాయణ

శ్రీరస్తు

శ్రీ రామ రామ రామ

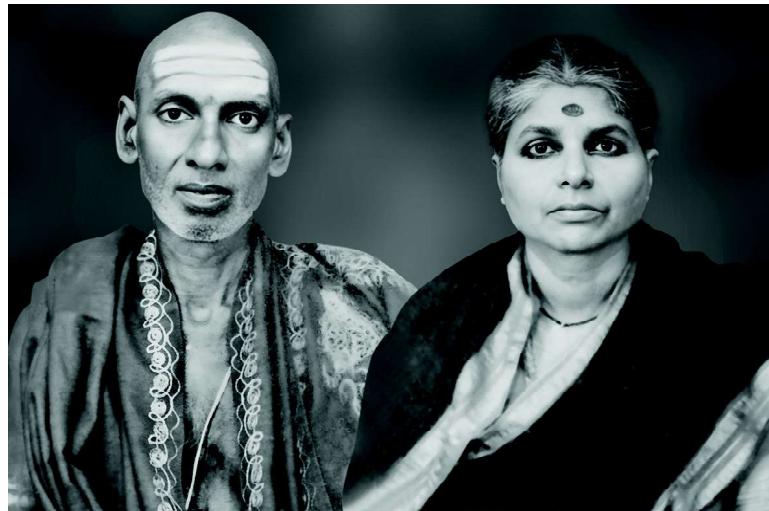
శ్రీగురుశ్శరణమ్

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

చం॥ పరమ పవిత్రమై బరగు
భారతమందుదయించినావు సో
దర! గురునాశ్రయించి విశ
దంబుగ విష్ణు సహస్రనామ సం
స్కృతము నేర్చి శైలములు
శైవలినీ సురమందిరాదులం
దరియము సాధుసంగమున
ధన్యత నొందుము తత్త్వ చింతన్॥

శ్రీగురుశ్శరణమ్

పీతృస్తుతి

బ్రంష్కోలై జగద్గుప్తాడి కేదారథాస్తి గారు, అన్నపూర్ణమ్మ గారు (తల్లిదంతులు)

ఉ॥ ధారుణి జన్మ మిచ్చిన విధాతల నెన్నెద నన్నపూర్ణ కే
దార పదాంత శాస్త్రుల నుదారుల మధ్యరు మూర్తులన్ సదా
చార విచార తత్త్వరుల సారెకు జారెడు నశ్రువారి ము
స్త్రీరయి మీర కంఠమున నిల్చిన గద్దదికన్ పరాత్పరా!

మాతామహా స్తుతి

బ్రహ్మతీ మల్లాలి నరసింహం (మురుగుల నరసయ్య) గారు

ఉ॥ వైదిక ధర్మ మార్గ పరమార్థ మెరింగిన ధీవిశాలి న
త్యాదృతి నోదనోదకము లర్ధి కొసంగిన దాసశీలి భా
గ్యోదయ లభ్యకీర్తి సుగుణోన్నత మాతనుగన్న మూర్తి మ
ల్లాది సృసింహు నెంతు విషులామరతల్లజునిన్ పరాత్మరా!

నా జీవన యాత్ర

నా జీవన గమనం అత్యంత సామాన్యమైనది. జాతక చక్రం చాలా చాలా విచిత్రమైనది!

ఈ సృష్టిలోని మానవ కోటిలో సుఖదుఃఖాలు, జయాపజయాలు, లాభనష్టాలు, నిమోన్ననుతాలు, ఆటుపోట్ల వంటివి వారి వారి ప్రారభకర్మలను బట్టి అనుభవం లోనికి రావటం జరుగుతుంటుందని దైవజ్ఞుల సిద్ధాంతం. ఇది విజ్ఞుల అనుభవైక వేద్యము గూడాను! నా వంటి సామాన్యాని విషయంలో ఆ సృష్టికర్త మినహాయింపు ఇప్పుడు గదా!

మా పూర్వకులు

మా జగర్లపూడి వంశం వారి పూర్వీకులు - ఇప్పటి ఒంగోలు జిల్లా దర్శితాలూకా దొనకొండ దైలు స్టేషన్ సమీపంలోని నారసింహుని పల్లె అగ్రహారం వాస్తవ్యాలు. ఎన్నో కుటుంబాల వారు ఎక్కడెక్కడికో వెళ్ళి స్థిరపడ్డారు. దురదృష్టప్రవశాత్తు ఇప్పుడు అక్కడ మావారెవరూ లేరు. మా తాత తండ్రులు కృష్ణజీల్లా, నందిగామ తాలూకా, చంద్రపాడు (మండలం)లో స్థిరపడి ఆస్తిపాస్తులు సంపాదించుకొని జీవన యాత్ర సాగించారు. క్రమంగా మా తండ్రిగారు బ్రహ్మాశీ జగర్లపూడి కేదార శాస్త్రిగారు 1946లో జగ్గయ్యపేట పట్టణానికి జీవనోపాధికై విచ్చేసి స్థిరపడ్డారు. వంచదశ కర్మలు చెప్పుకొన్నవారు. పురోహిత వృత్తిని ఆశ్రయించక ఉపాదాన వృత్తితో మమ్ములను పోషించారు. సాటి బ్రాహ్మణ సమాజంలో అత్యంత పూజనీయ స్థానమును సంపాదించుకొన్నారు.

మా మాతామహులు బ్రహ్మాశీ మల్లాది నరసింహం (మురుగుల నరసయ్య)

గారు, లాసో॥ మహాలక్ష్మి దంపతులు గుంటూరు జిల్లా సత్తెనపల్లి తాలూకా గోరంట అగ్రహరం వాస్తవ్యాలు. మూలం వరకు వేదం చెప్పుకున్నారు. 4 అరకల వ్యవసాయమున్న భూస్వామి. ఆన్నదాన తత్పరుడు. ఘనమైన సంపన్న గృహస్తునింట పుట్టి - బంధుత్వాల అత్మియత కారణంగా వేదగృహస్తు నింట మెట్టినది మా అమ్మ ఆన్నపూర్ణమ్య!

విద్యాభ్యాసం

అప్పటి రోజుల్లో జగ్గయ్యపేటలో ఉన్నత పాఠశాల వరకే విద్యాభ్యాసం ఉండేది. సంస్కృత సబెక్ట తీసుకొని బ్రహ్మశ్రీ బుజ్జు శ్రీధర శాస్త్రిగారి కడ శిక్షణ పొందటం జరిగింది.

1954 లో స్కూలు పైనల్ పూర్తిచేయలేక పోయాను. మాకు సన్నిహితుడు శ్రీ అమరవాది వేణుగోపాల శాస్త్రిగారి కడ ఆంగ్ల వ్యాకరణం కొంత అభ్యసించి 1957 అక్షోబర్లో అరకొర మార్పులతో ఎట్టకేలకు ఉత్తర్వుడనయ్యాను.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం వారి తెలుగు ఎంట్రన్స్ కోర్సు కొంతవరకు చదివాను. బ్రహ్మశ్రీ చల్లు చంద్రమాళి శాస్త్రి గారనే పౌరాణికులు ఉండేవారు. వారి కడ ‘కాళిదాన రఘువంశం’ కొంత నేర్చుకొన్నాను. వ్యాఖ్యానం ఆధారంగా స్వయంకృషితో ‘మేఘసందేశం’, ‘కుమార సంభవ’ కావ్యాలను కొంతమేర సాధన చేయటం జరిగింది. పైదరాబాదుకు జేరిన మీద ఉస్కానియా విశ్వవిద్యాలయం వారి తెలుగు ప్రిలిమనరీ కోర్సును నల్లకుంట సాయం కళాశాలలో కొంతవరకు అభ్యసించటం జరిగింది.

సాహిత్యభూరుచి

అన్నిటికన్నా మించి నన్నయ్యగారి భారతం మొదలుకొని తిరుపతి వేంకట కవుల పాండవోద్యోగ విజయముల వరకు లభించిన ఆంధ్రకావ్యాలలో - అర్థం

తెలిసినా తెలియకపోయినా అదేపనిగా ఎన్నోపద్యాలు చదివి చదివి - తెలుగు పద్యం మీద చెరగని అనుభవం సంపాదించుకొన్నాను. నా జీవితంలో చేసిన గొప్ప తపస్సు ఇదే! పారశాల విద్యాభ్యాస కాలంలో నాకు తోడుగా నిలిచి ఎన్నో పద్యాలు అలవోకగా కంరథం చేయటంలో ముందున్నవాడు ఆప్త మిత్రుడు శ్రీ బొబ్బెళ్ళపాటి వేంకట రామారావు. (బి.వి. రామారావు) ఈ అభ్యాసమే నా యా శతక రచనకు మూలబలమై ప్రేరిపించినది!

సంగీత శ్రవణాభిరుచి

నా బాల్యంలో మా స్వగ్రామం చందర్లపాడులో శ్రీ రామచంద్ర రావు గారనే గవర్నర్మెంటు డాక్టరు ఉండే వారు. వారు ప్రతి ఆదివారం తమ ఇంట సంగీత కచేరీ పెట్టించేవారు. అప్పుడప్పుడు ఆ కచేరీకి వెళ్లుతుండే వాడిని. ఆ విధంగా సంగీత శ్రవణంపై నాకు ఆసక్తి కలిగింది. సద్గురు శ్రీ త్యాగరాజ స్వామి వారిపై క్రమంగా అభిమానం పెరగసాగింది.

మా రెండవ పెద తండ్రి బ్రహ్మాశీ సుబ్బాలక్ష్మీ నారాయణగారు బాగా నాద సంస్కారమున్న వారట. శ్రీ నారాయణ తీర్థుల వారి తరంగాలు వారు బాగా పాడేవారట. మా తండ్రి గారికి కూడా మంచి నాద సంస్కారమున్నది.

పైదరాబాదుకు చేరిన మీద - ఆర్యాటు కేశవరావు గారనే సంగీత విద్యాంసులు ఉండేవారు, వారి కడ వీణా వాదన అభ్యాసం కొంత చేయటం జరిగింది. 15 వర్షాలకు పైగా వీణ మీద అభ్యాసం జేశాను. అప్పుడు కొన్న వీణ ఇప్పుడు మా యింట ఉన్నది.

పైదరాబాదు వివేకనగర్లో శ్రీ నటరాజ రామకృష్ణగారనే ప్రముఖ నాట్యాచార్యులు ఉండేవారు. వారి రచనలు, ప్రింటింగ్ విషయం గురించి వారికడ పనిచేశాను. నా ఆత్మీయ మిత్రులు డాక్టర్. ఎ.సి.ఎమ్.ఎల్. ప్రసాదు గారి ద్వారా

వీరు పరిచయమైనారు. అప్పటిలో వారికడ శ్రీ వారణాసి అమరేశ్వర శాస్త్రి గారనే వారు మృదంగ వాదకులుగా ఉండేవారు. వారికడ కొంతకాలం మృదంగాభ్యాసం జేశాను. అప్పటిలో శ్రీ శాస్త్రి గారు ఇచ్చిన మృదంగం మా యింట ఉన్నది.

ఈ సంగీతాస్క్రిత వల్ల శ్రీమతి టంగుటూరి సుర్యకుమారి గారు, శ్రీ జి.ఎన్.బి. గారు, శ్రీ సెమ్మంగుడి శ్రీనివాస అయ్యర్ గారు, శ్రీ ద్వారం వేంకట స్వామి నాయడు గారు, శ్రీ ఈమని శంకర శాస్త్రి గారు, శ్రీ బాలచంద్ర గారు, శ్రీ పాల్షాట్ మణి అయ్యర్ గారు వంటి ప్రముఖుల గాత్ర, వాయి, మృదంగ వాయి వైభవములను కచేరీలకు వెళ్ళి శ్రద్ధగా కూర్చుని ఆనందించే భాగ్యం కల్గినది.

ఉద్యోగ నిర్వహణలు

1957లో నాగార్జున సాగర్ ఎడమ గట్టులో గల స్టోర్స్ డివిజన్ ఆఫీసులో శ్రీ లంకా పాండురంగ మూర్తి గారి సిఫారసుతో స్టోర్ అసిస్టెంట్‌గా రెండు సంవత్సరాలు పని చేశాను. నల్గొండ జిల్లా దేవరకొండ తాలూకాలో గల పోలేపల్లి రామనగర్లో ఉపాధ్యాయునిగా 6 నెలల కాలం పని చేశాను. 1960లో పైపరాబాదుకు జేశాను. కాచీగూడాలో గల ఒక ప్రయివేటు ప్రైస్‌స్టోర్ కొంత కాలం పనిచేశాను. తర్వాత శ్రీ పండితారాధ్యాల నాగేశ్వరరావు గారు పెట్టిన ‘ప్రజాప్రభ’ దినపత్రికలో పనిచేయడం జరిగింది. ఆ తర్వాత గాంధీభవన్లో నడుపుతున్న దినపత్రిక ‘ఆంధ్రజనత’లో సరిగా ఒక సంవత్సర కాలం పని చేయటం జరిగింది. అటు తరువాత 1963 ఆగస్టు నుండి ‘ఆంధ్రభూమి’ దినపత్రికలో ఏకంగా 32 నంవత్సరాలు పనిచేయటం జరిగింది. దినదిన గండం నూరేళ్ళాయున్నగా సాగిన ఆ పత్రికలో కొంత అశాంతి నెలకొన్నా - ప్రభుత్వ పుణ్యమా అని స్థలం సంపాదించి స్వగృహం ఏర్పరచుకొని ఆధ్యాత్మికంగా ఉన్నతి సాధించటానికి ఆవకాశం ఏర్పడినది.

శ్రీ శంకరులపై భక్తి ప్రపంచులు

జగ్గయ్యపేటలోని మా పక్క వీధిలో బ్రహ్మలే అమరవాది మహాదేవ శాస్త్రి గారనే పండితులు ఉండేవారు. వారు శ్రీ ఆదిశంకర భగవత్పాదాచార్యుల వారి భక్తులు. వారి పెద్ద కుమారుడే శ్రీ చందలూరి మహాలక్ష్మీ ప్రసాదు గారు. శ్రీ శాస్త్రి గారి - శ్రీ శంకర జయంతి ఉత్సవాల ప్రభావితుడనై శ్రీ శంకరాచార్య స్వామి వారి మీద అచంచల భక్తి ఏర్పడినది.

శ్రీ మహాలక్ష్మీ ప్రసాదుగారు పైదరాబాద్లోని ఒక ప్రయావేటు మెడికల్ కాలేజీలో వైద్యవిద్య అభ్యసిస్తున్నారు. వీరి ద్వారానే నేను పైదరాబాదుకు రావటం జరిగినది. వీరితో నాకు సాహిత్య, వేదాంత విషయాలలో మంచి అనుబంధం ఉండేది.

వాతరోగ పీడనం

1960లో పైదరాబాదుకు వచ్చిన సుమారు 6 నెలల నుండి వాతరోగ పీడితుడనై క్రమంగా సర్వాంగములూ వ్యాపించి 20 సంవత్సరాలకు పైగా ప్రత్యుష నరకబాధ అనుభవించాను. నిద్రలేని రాత్రులు ఎన్నో గడిపాను. మా శ్రీమతి విజయవాణి చేసిన సేవలు మరువరానివి. ఈమె నా మేనమామ కూతురు.

మా మేనమామ శ్రీ మల్లాది లక్ష్మీపతి శాస్త్రి గారు స్వయంకృషితో ఆంధ్రభాషా ప్రాచీణ్యం సంపాదించి చక్కని కవిత్వం హాసి ‘మధురకవి’ బిరుదం పొందియున్నారు. నా కవితా ప్రేరణకు వీరు కూడా కొంత కారణం.

మా మిత్రులు శ్రీ మహాలక్ష్మీప్రసాదు గారు వైద్య విద్య పూర్తి జేసి సర్టిఫికెట్ స్వీకరించి వైద్య వృత్తి ప్రారంభించారు. నా పరిస్థితి గమనించి, ఈ వ్యాధిని అరికట్టానికి అనేక విధాలుగా కృషిచేశారు.

శ్రీ విష్ణు సహస్రనామ మహామంత్ర ప్రాప్తి

వీరి ఆసుపత్రికి చికిత్స నిమిత్తమై ఉత్తరాంధ్ర వాస్తవ్యాలు శ్రీ బచ్చ పట్టాభిరాము జగన్నాథ దాసుగారనే వారు వస్తూందేవారు. వారు సింహచల స్వామివారి భక్తులు, జ్యోతిశ్యాస్త విద్యాంసులు. ఒకానొక సందర్భంలో శ్రీ ప్రసాదు గారు నా విషయం ముచ్చటించారు. వారు నా జాతక చక్రం పరిశేలించి గ్రహస్థితి ఏ మాత్రం అనుకూలంగా లేదని చెప్పారు. మృత్యుగండం గూడా ఉన్నదన్నారు. శ్రీ విష్ణు సహస్రనామ స్తోత్ర మహామంత్రమే ఈ వ్యాధికి సరైన జెషధమనీ, పూర్వోత్తర పీఠికలతో గూడా నిమిత్తం లేకుండా నిత్యమూ ఎక్కువ మారులు ఈ మహా మంత్ర పారాయణ చేయవలసిందని సూచించారు.

నిరంతరం ఈ మహామంత్రాన్ని పారాయణ చేస్తూ ఉన్నాను. వీలున్నప్పుడల్లా డాక్టర్ ప్రసాదు గారితో కలిసి పారాయణ చేస్తూ ఉన్నాను. ఆప్సటిలో సికింద్రాబాదులో ప్రసిద్ధమైన అజంతా ప్రింటర్స్ అనే సంస్ ఉండేది. దాని యజమానులు శాస్త్రపండితులు, మంచి అనుష్ఠానపరులు. వారింట మేమిర్యురము పారాయణ చేసి వారి ఆశేస్తులు పొందాము. ఒకమారు యాదగిరిగుట్టకు వెళ్ళి పారాయణ జేసి వచ్చాము. శ్రీ డాక్టరు గారి ఆసుపత్రికి తరచూ వెళ్ళి వస్తూ ఉండేవాడిని. వారు ఖాళీగా ఉన్నప్పుడల్లా స్తోత్ర విశేషాలను ముచ్చటించేవారు. అదేగాక శ్రీమద్భుగవద్గీతను గురించి కూడా ప్రస్తావించేవారు.

శ్రీ డాక్టర్ ఎ.సి.ఎమ్.ఎల్. ప్రసాదు గారు - శ్రీ పట్టాభిరాము జగన్నాథ దాసు గారితో ఈ మహామంత్రమును ఏ శుభక్షణాన ఇప్పించారో గాని - ఆ శుభ క్షణము నా జీవిత చక్రాన్నే పూర్తిగా మార్పి చేయటానికి ఉపక్రమించింది!

క్రమంగా ఏకావృత్తి, త్రిరావృత్తి, ద్వాదశావృత్తి, మండలదీక్షతో ద్వాదశావృత్తులు, అష్టాత్ర శతావృత్తులు, సంవతీకరణలతో శ్రీమద్భుగవద్గీత, శ్రీ సుందరకాండము, శ్రీ దుర్గాసహస్రశతి పారాయణలు - శ్రీ బ్రహ్మనందతీర్థ యతీశ్వరుల వారి దయతో

50 వేల మంత్రసిద్ధికి నిత్య ద్వాదశావృత్తి దీక్షతో 12 సంవత్సరాల కాలం పారాయణ - ఇలా నా జీవితంలో ఆ శుభక్షణం అత్యద్ధుతమైన భూమిక నిర్వహించింది.

అపోయారాత్ర పారాయణ నిర్వహణ

ఈ కాలగమనంలోనే ఒకానోక శుభముహార్తమున శ్రీ ఆనంద నామ సంవత్సరం మార్గశీర్ష శుద్ధ ఏకాదశి, బుధవారము, 1974 డిసెంబర్ 25వ తేదీన ప్రాదరాబాద్, రామనగర్ గుండు సమీపాన గల శ్రీ అమరవాది శేఖావతారం గారి వసతి గృహంలో శ్రీ రుద్రాభిషేకంతో గూడి, కేవలం ముడిగా యామనియమాల వంటివి ఏమీ లేకుండా అపోయారాత్ర పారాయణం జరిగినది.

ఈ మొదటి అపోయారాత్ర పారాయణను శ్రీ దాక్షరు గారు, నాతోపాటు మొత్తం 8 మంది సభ్యులం నిర్వహించాము. దీని తర్వాతి పుష్టి శుద్ధ ఏకాదశి అపోయారాత్ర పారాయణం జరగలేదు. ఆ తర్వాతి మాఘ శుద్ధ అపోయారాత్ర పారాయణం రామనగర్లోని మా వసతి గృహంలో జరిగినది.

ఇది మొదలు ప్రతి శుద్ధ ఏకాదశి నాడు అవిచ్ఛిన్నంగా అపోయారాత్ర పారాయణ కొనసాగుతూనే ఉన్నది.

శ్రీ విష్ణు సహస్రనామ క్షేత్ర ఆవిరాళివం

క్రమంగా ఆస్తిక మహాశయుల, భక్తవదాన్యుల సహకారంతో, శ్రీ బ్రహ్మసంద తీర్థ యతీశ్వరుల వారి ఆశీర్వచన బలంతో, శ్రీ కృష్ణస్వామి దివ్యానుగ్రహంతో 'శ్రీ విష్ణు సహస్ర నామ క్షేత్రం' ఆవిర్భవించింది. ఈ మహావిరాపంలో నలుగురితో పాటు నేను గూడా యథాశక్తి పాటుపడటం జరిగింది.

ఈ క్షేత్రం ఆవిర్భవించిన తర్వాత - దీనిలో నిత్య ద్వాదశావృత్తి పారాయణము, ప్రతి శుద్ధ - బహుళ ఏకాదశులలో అపోయారాత్ర జపయజ్ఞాలు, ప్రతి మాఘ

మానంలో సప్తాహారాత్ర జపయజ్ఞము, ప్రతి ఆరు నెలలకు ఒకమారు ఈ వుణ్య భారతావనిలోని తీర్థ క్షేత్రాలలో జపయజ్ఞములు జరుగుతూ వస్తున్నవి.

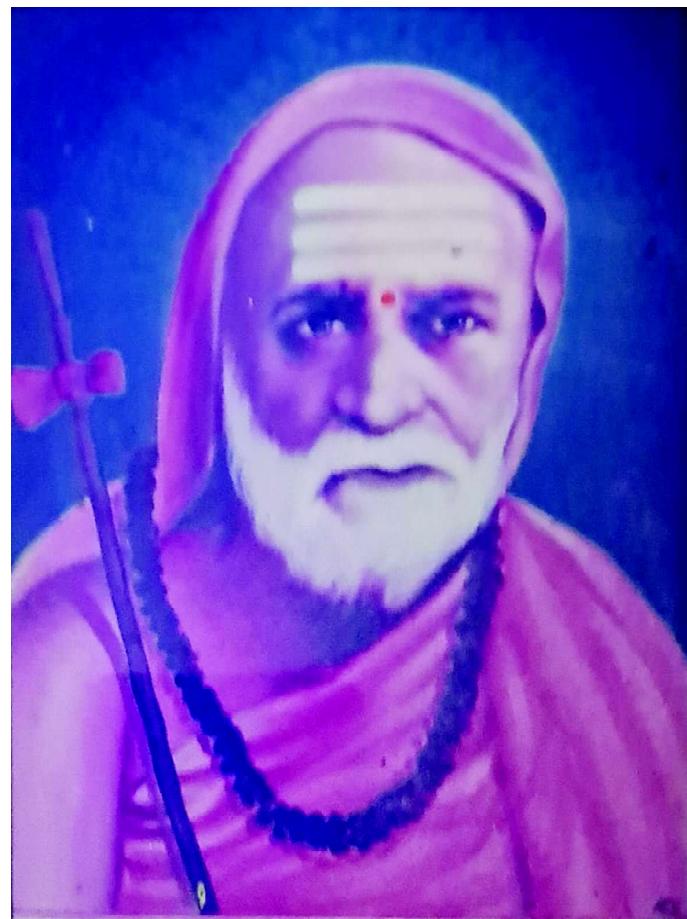
ఇలా ‘శ్రీ విష్ణు సహస్రనామ క్షేత్రం’ శ్రీ విష్ణు సహస్రనామ స్తోత్ర జప యజ్ఞాలతో మూడు పూపులు ఆరు కాయలుగా, నిత్య పల్లవంగా అలరారుతూ ఉన్నది!

అనుహ్యమైన ఇంతటి మహాఘనకార్యం శ్రీ బ్రహ్మనంద తీర్థ యతీశ్వరుల వారి ఆశేస్సులతో, ఎందరో వుణ్య పురుషుల త్యాగం వల్ల, తపఃఫలం వల్ల, సభ్యుల పారాయణం వల్ల, శ్రీ కృష్ణ పరమాత్మ యొక్క అపార కృపావిశేషం వల్లనే కొనసాగుతున్నది.

కృతజ్ఞతాంజలులు

ఈ మహో యజ్ఞాల పరంపరాగమనకాలంలో పెక్కురు మహాత్ముల పరిచయ భాగ్యం నా జీవితంలో లభించింది. ఆధ్యాత్మికంగా ఎంతో విజ్ఞానం వారి నుండి పొందడం జరిగింది. ఆ వుణ్య పురుషుల దయతో ఉత్తరోత్తరాభివృద్ధిగా శ్రీ విష్ణు సహస్రనామ స్తోత్ర మహోమంత్రమును ఆసంభ్వాకంగా అనుష్ఠించటం జరిగింది. శ్రీ కంచి పరమాచార్యుల వారు మా శ్రీమతికి ఇచ్చిన స్వాప్నాదేశంతో శ్రీ వాసుదేవ ద్వాదశాక్షరి మహోమంత్రం కోటి సంఖ్యలో అనుష్ఠించటం జరిగింది. శ్రీమద్భ౗వద్గీతా మహోమంత్రమును కురుక్షేత్రంలో శ్రీ హరానందస్వామి వారి కడ ఉపదేశం పొందడం జరిగింది. శ్రీ సుందర కాండము, శ్రీ దుర్గా సప్తశతి మహో మంత్రాలను చాలా కాలం నిత్యానుష్ఠానంలో పెట్టటం జరిగింది. శ్రీ విష్ణుశ్వర పూజ, వుణ్యహవాచనము, నవగ్రహ మంటపారాధనము, నమక, చమక, పురుష సూక్త, శ్రీసూక్త, మన్యసూక్త, దుర్గాసూక్తముల వంటివి, మహోన్యాసము, దశశాంతులు, ఘోషశాంతి గూడా గురువుల ముఖంగా అభ్యసించడం జరిగినది. ఆ వుణ్యపురుషుల దయతోనే ఇప్పుడు గీతా, నామ సహస్ర మంత్రాలను నిత్యమూ అనుష్ఠానంలో పెట్టటం జరుగుతున్నది.

శ్లో॥ విష్ణోర్నామ సహస్రస్య ప్రచారేణ యశస్తనుం
నమామ స్తోర్ధదీక్షం తం బ్రహ్మనంద యతీశ్వరమ్॥

పరమహంస పరిప్రాజకాచార్యులు శ్రీశ్రీశ్రీ బ్రహ్మనందతీర్థ యతీశ్వరులవారు
మమ్ములను సన్మానంలోనికి తీర్పిదిద్దిన గురుదేవులు

ఆ పుణ్యపురుషులలో కెల్లా అగ్రగణ్యులు, ముఖ్యంగా ప్రస్తావించవలసిన వారు, ప్రస్తుతించ వలసిన వారు, శ్రీ విష్ణు సహస్రనామ ప్రచారోద్యమానికి మన తెలుగునాట ఆద్యలనదగిన వారు, శ్రీ శంకరుల హృదయానుసారం శ్రీ విష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రానికి భాష్యం ప్రాసిన వారు, అపోరాత్ర జపయజ్ఞానికై ఒక భఘ్యమైన కల్పం ప్రాసి ప్రసాదించిన వారు, ‘శ్రీ విష్ణు సహస్రనామ క్షేత్రం’ పేరును అనుగ్రహించిన వారు, మహానుభావులు, ఎంతో పుణ్య శీలురైన శ్రీ శ్రీ పరమహంస పరిప్రాజకాచార్యులైన బ్రహ్మభూత శ్రీ బ్రహ్మనంద తీర్థ యతీశ్వరుల వారు! జన్మ జన్మలకూ వారి బుఱం తీర్థుకోవటం సాధ్యమయ్యేది కాదు! వారిని సదా సృంచుకోవటమే మన కర్తవ్యము!

శతక ప్రస్తావన

శ్రీ నన్నయ్య భట్టు మొదలుకొని శ్రీ తిరుపతి వేంకట కవుల దాకా ఆంధ్ర మహాకావ్య నిర్మాతలైన ఎందరో మహా కవుల కవితా స్మారి నా యందు గోరంత చిందగా - 1974 నుండి 1982 మధ్యకాలంలో ఈ పుణ్యభూమిలోని యాదగిరిగుట్ట మొదలుకొని బదరీ మహా క్షేత్రం వరకు గల తీర్థ క్షేత్ర రాజములలో కొన్నింటిని పవిత్రమైన శ్రీ విష్ణు సహస్రనామంతో సందర్శించి ఆయా తీర్థ క్షేత్ర దేవతలను కొండంత భక్తితో స్తుతిస్తూ చేసినదే ఈ శతకము! దోషములను పరిహారించి పరాత్మరుడైన శ్రీ మహా విష్ణువు తోషముతో దీనిని ఆలకించి అనుగ్రహించ ప్రార్థిస్తున్నాను.

ముగీంపు

-నా ఆత్మీయ మిత్రుడు శ్రీ అమరవాది చందలూరి మహాలక్ష్మీ ప్రసాదు గారి ద్వారా అలనాడు ఈ మహామంత్రమును అనుగ్రహించిన శ్రీ బచ్చ పట్టాభిరామ జగన్నాథ దాసు గారి నుండి - తరువాతి కాలంలో మమ్మలను అనుగ్రహించటానికై విచేసిన శ్రీ బ్రహ్మనంద తీర్థయీశ్వరుల వారి వరకు - భక్తి జ్ఞాన వైరాగ్య మార్గాలలో మమ్మలను నిలిపిన ఎందరో పుణ్యపురుషులైన మహానుభావులందరికీ కృతజ్ఞతా పూర్వక సాప్తాంగ వందనములు అర్పించుకొంటున్నాను.

1937లో జన్మించి అనేక విధికృత, స్వయంకృత కర్మ ఫలాలను అనుభవిస్తూ, ఎంతో కాలాన్ని వృథా జేసికొని, ఎట్టకేలకు శ్రీ కృష్ణ పరమాత్మ అనుగ్రహంతో, సత్పురుషుల సత్సాంగత్యంతో, సన్మార్గంలో సాగుటకై నిశ్చయమైన బుద్ధి లభించినది.

శ్లో॥ సత్సాంగత్యే నిస్సంగత్యం
నిస్సంగత్యే నిర్మోహత్యామ్|
నిర్మోహత్యే నిశ్చల తత్ప్యం
నిశ్చల తత్ప్యే జీవన్ముక్తిః ॥

- శ్రీ ఆదిశంకర భగవత్పాదాచార్యుల వారు

మా ఆశేస్సలు

సుమారు 45 సంవత్సరాల క్రిందటి ఈ శతకమును - తీసి, బూజుదులపి, అత్యుత్సాహంతో - శుద్ధంగా ప్రచురించి ప్రకటించిన మా కుటుంబ సభ్యులు బహుధా ప్రశంసనీయులు!

మా పెద్ద కుమార్తె చి॥లాసో॥ ప్రసన్న లక్ష్మి - ఆమె పెద్దకుమారుడు చి॥ కృష్ణచంద్ర, చి॥లాసో॥ వూర్జేందు శారద దంపతులకు, వీరి కుమారుడు చి॥ సాకేతరామకు, - రెండవ కుమారుడు చి॥ కృష్ణతేజ, చి॥లాసో॥ శ్రీలవిత దంపతులకు - మా రెండవ కుమార్తె చి॥లాసో॥ ఇందిర, శ్రీ జానపాటి సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి దంపతులకు - వీరి కుమారుడు చి॥ వేంకట ఆదిత్యకు - వీరెల్లరికి ఆయురారోగ్య భాగ్యములు ఇచ్చి సదా శ్రీ మహావిష్ణువు కాపాడగలందులకు ప్రార్థిస్తున్నాము.

శ్రీ విశ్వామి, శ్రావణ పూర్ణిమ, శనివారము, ఆగస్టు 9, 2025.

శ్రీ జగద్గుహాది లక్ష్మీనారాయణ,
శ్రీమతి విజయవాణి

శ్రీ రామ రామ రామ

(xvii)

వరిచయము

నీడు మధురమైన హృదయ సాశీల్యము గల మిత్ర శ్రీ జగర్లపూడి లక్ష్మినారాయణ నిరంతర విష్ట సహాప్త నామ స్తోత్ర పారాయణ పరాయణుడై జీవనము వెళ్ళబుచ్చుచూ, తనకు గల అమూల్య సమయములో భక్తి భావ బంధురమైన ఈ చిరు పొత్తమును సమకూర్చు ప్రకటించుట కదుంగదు హర్ష దాయకము. పరాత్మరుని గూర్చి అతడు విరచించిన ఈ శతక రాజము తద్వక్తి వైరాగ్యములనూ, అతని అంతరంగ వేదనా వైలక్ష్మణ్యమును ప్రస్నాటికరించు చున్నదనుట నిస్యందేహము.

విద్యాభ్యాస కాలము నుండియే మిత్రుడు జగర్లపూడికి ప్రాచీన సాహితీ వైభవమన్ననూ, పూర్వ కవి శేఖరుల పద్యరచనా పాటవమన్ననూ పరమ ప్రీతి దాయకమై యుండెదిది. రమణీయ పద రస భావ గుంభితములైన పద్యము లనేకములు అతని జిహ్వగ్రమున నాట్యమాడు చుండెదివి. కొంత సంగీత జ్ఞానము గూడ కలిగి యుండుటచే అతని పరిపు మాధుర్యమునకు మా మిత్ర బృంద జలథి సంతోష తరంగిత మయ్యేడిది. ఎడనెడ ప్రదర్శించు అతని కవితా చమత్కుతికి మరిసెడి వారము.

మిత్రునిలోని కవితా సుమలత పరిమళ భావ పుష్ప ఫల సంభరితమై నేటి ఈ పరాత్మర శతక రసాలమై రసాలవాలమైనది. ఇందీతని చిక్కని ధారతో కూడిన పద్య రచనా వైశిష్ట్యమూ, నాతి దీర్ఘములై రమణీయ పదవిన్యాసము గల సమాన

సంఘటనమూ, అటనట తమ కులుకు చూపు అనుష్ఠానాలంకార సౌందర్యమూ పారక హృదయ కల్పరములకు పండువెనైల సోసలై వన్నెలు గుల్క చున్నవి.

ఈ గ్రంథమేంత భక్తిరసభావ బంధురమో, అంతటి కవితా శైలీ విన్యాస సంశోభితము.

అద్వప్పవశమున పెక్కురు పెక్కు పుణ్య క్షేత్రములు దర్శింప వచ్చును. కాని ఆయా స్థల విశేషాదుల నుగ్గడించి కనులకు కట్టించు నేర్చు వారిలో పెక్కుర కుండదు. తత్పందర్శనముచే వివశ్వదై స్పందితుడైన కవితాత్మగల సాహితీపరునకే అది సుసాధ్యము.

విష్ణు సహస్రనామ పారాయణ సందర్భమున మిత్రుడు లక్ష్మీనారాయణ సందర్శించిన శ్రీశైల బదరి కేదారనాథ తిరుపత్యాదుల వర్ణనలు భక్తిరస ప్లావితములు, తత్త్వ భగవదగణ్యానంత గుణగణ సంకీర్తన సంపూర్ణములు. మానవులు తత్త్వచింతనతో క్షేత్రాదులు దర్శించి జీవితములను పునీత మొనర్చుకొనుట శేయస్వర మనియూ, త్యాగరాజుాదులపై నింపిన కృపారసములో శతాంశమైన దయసేయమని ఆర్థించుటయూ, భూతదయ, నిరాడంబర జీవనము కోరుటయు, దశావతార వర్ణనమునూ, ఆణవు నుండి బ్రహ్మందము వరకు నిండిన భగవానుని సర్వవ్యాపకత్వము నూహించుటయు, సమచిత్త నభిలఖించుటయూ, ఎట్టి పరిస్థితి యందున్న వాడైనను పరమాత్ముని ధ్యాసవీదనివాడు పరాత్మర తుల్యుడని పేర్కొనుటయు, ఏతద్వంధ కర్త నాథ్యత్తిక జిజ్ఞాసను, ఆస్తికత్వ పరాకాశ్మను వెల్లడించుచున్నవి.

శైలీ విషయమున ఇందలి పద్యముల ధార పూర్వకవి కావ్య సరణిని పురుణించుచున్నది. శ్రీశైల వర్ణనము నందలి

“శోరపు గోపుర ప్రభలతో, తత భూరుహ రాజి రాజిత
ద్వార కవాట కాంతి విభవంబులతో, ధ్వజ మంటప ప్రభా
కార విభాసురంబయిన గర్భగుడిం గదు బ్రీతిగంటి నీ
శ్రీ రమణీయ రూపమును శ్రేగిరి లింగ శివా! పరాత్మరా!” –

అను పద్మము నందలి నాతి దీర్ఘ సమాస రచనా షైశవ్యమును, ఆయాచితమైన
అనుప్రాస శోభయు మనోహరములు.

అందలిదేయైన

“మేని శ్రవంబు బిందువులు మేదిని జాళులు వార, మింటిలో
భాసుడు మీర, నాల్గ తడిబాసి పిపాసల గేర, దూర సో
పాన పథ ప్రయాణమున పాదము లుబ్బులు వార, తీర్థయా
త్రానుభవంబు గంటిని, కృపాకర! శ్రేగిరి షై పరాత్మరా!”

అనుదాని యందలి తెనుగుదనము, అనుప్రాసము, స్వభావోక్తి ప్రశంస
నీయములు గదా!

సంస్కృత సమాస భూయిష్ట రచనయూ, అందునూ చక్కని చిక్కని తూగుతో
కూడిన శైలీ విన్యాసము కాశికాపుర వర్ణనమందలి

“మునిజన దివ్యధామము, విముక్త నిధానము, పుణ్యజాప్త్వీ
జనిత మహేశార్పుకా ప్రహత సార సమీర కుమార వార న
ర్తన రమణీయ, మానతసుర ప్రముఖ స్తుతి లక్ష్మయాణ చి
ద్భున భవదంప్రీ శోభితము కాశిపురమ్ము పురే! పరాత్మరా!”

అను పద్మముతో విద్యోతమానమగు చున్నది. తిరుపతి యందలి శ్రీ వేంకటేశ్వర
విగ్రహము

“సునవ్య గవ్య ఫృత దీప విభాకమనీయ మట్ట సం
 కాశము, భవ్యభూషణ వికాస విజృంభిత సూన మాలికా
 పేశల సౌరభాత్త మతివేల మనోహర దివ్య సుందర
 శ్రీశుభము” అని వర్ణించుటయు ఆట్టి కూర్చే కదా!

ఇక బదరికాత్రమ వాసుని దివ్య వర్ణనమును, అందలి మహోత్తంగ తరంగ
 శోభిత గంగా తటినీ లాస్య విలాస వైభవ వర్ణనమును పారక హృదయ హర్ష
 పులకాంకుర ప్రకాశ కోరకములూ, అపూర్వ శబ్దాలంకార విరాజమానములూ
 అయియున్నవి.

కవి మిత్రుడు లక్ష్మీనారాయణ తన గోత్రజులను గూర్చి, మాతాపితరులను
 గూర్చి, కూర్చిన కూర్పు తీరు తత్పుత్త భక్తి పరాయణత్వ మణిశలాకద్యై
 నిష్ఠాయుతమైన అతని జీవన విధానమును, సౌశీల్యతను వెల్లడించుచున్నది.

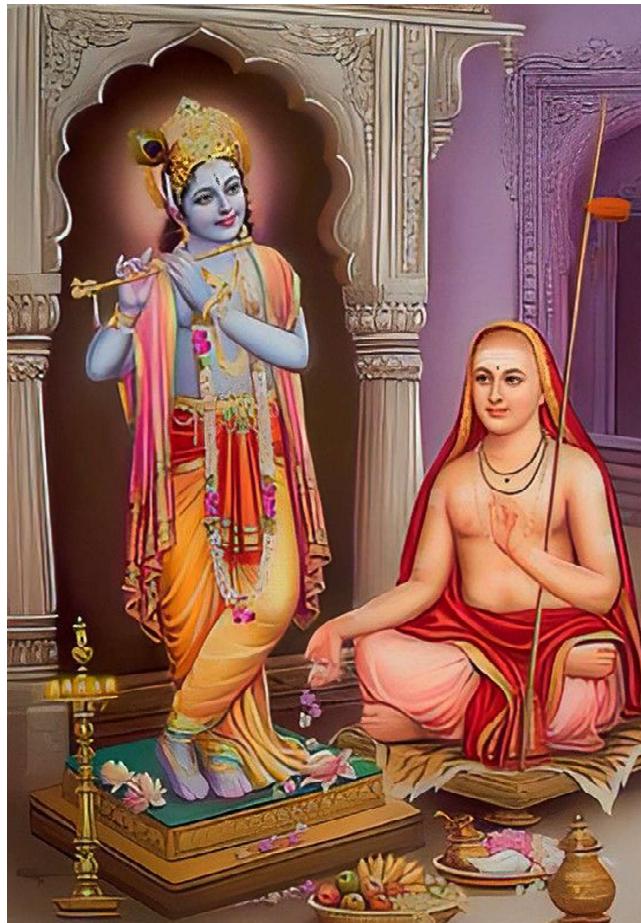
ఇట్లన్ను సామాన్య రచనావైశిష్ట సంశోభితమైన మిత్రుని ఈ ప్రథమ రచన
 అపాత మధురమై, రస సముజ్ఞలమై యున్నది. ఇతని లేఖని ఇతోధికమైన సత్యమ్య
 నిర్మాణ పొప్పల్చయును మున్మందు సంతరించి సాహితీ పిపాసుల నానంద వాహిని
 నోలలాడించగలదని ప్రగాఢమైన నా ఆకాంక్ష.

సాహితీ మిత్రుడు,

చి.వి. రామరావు

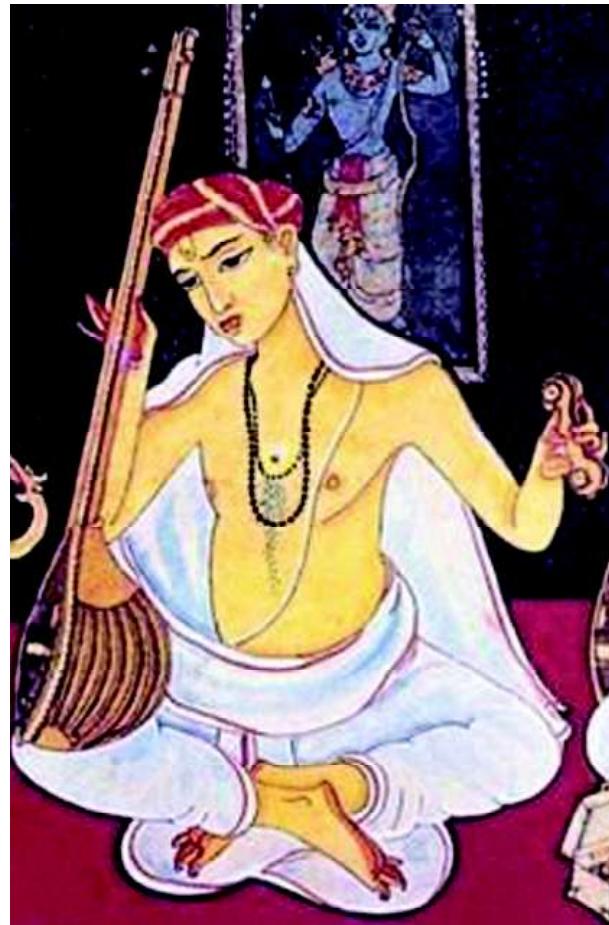
ఆంధ్రోపన్యాసకుడు,
 ప్రభుత్వ జూనియర్
 కళాశాల, సూర్యపేట.

మంగళం మహాత్
 శ్రీ రామ రామ రామ

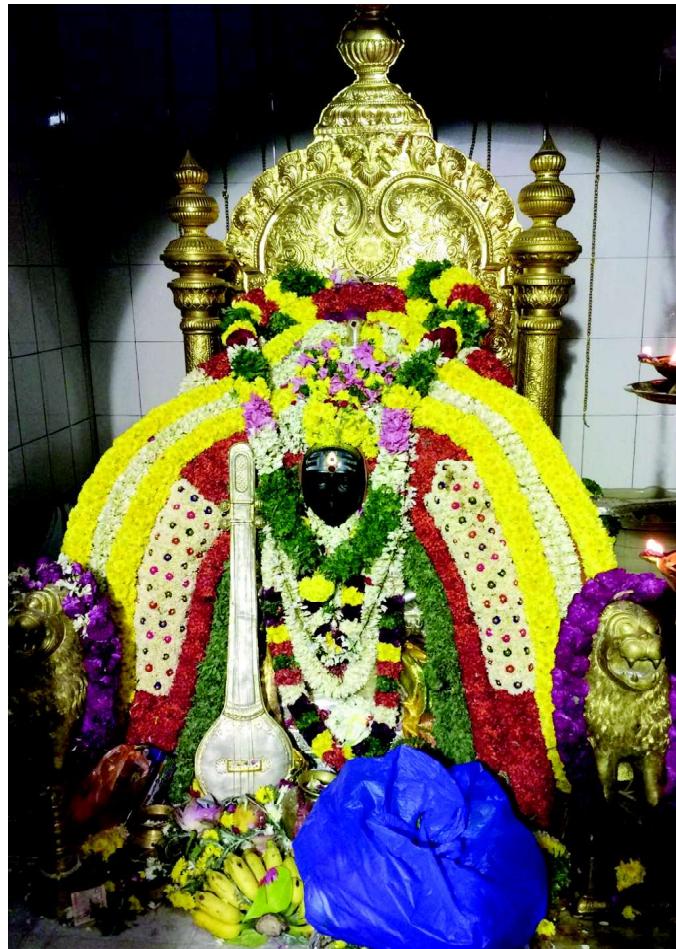
ఉ॥ మామక పూర్వ పుణ్య మహిమాతిశయం బున గాదె శంకర
స్వామి పవిత్ర పాద జలజాంకిత హరి దరీ రుహరీ లసత్
భూముల, భూరి భూరుహ విభూతి విభాసిత చారు సానుమత్
సీమల గంటి శ్రీశిఖరి శీర్ష తలంబున నో పరాత్మరా!

(xxii)

డ॥ నాదసుధారసం బిల ననారత పానముజేసి త్యాగరా
జాదులు భక్తి భావ వివశాత్మకతన్ భవపాశ బంధ వి
చ్ఛేదనముం బొనర్చుకొని చిన్నయులైరట తన్నహాత్వ మ
త్యాదృతి కోటి జన్మముల కైనను గూర్చగదే పరాత్మరా!

(xxiii)

సద్గురు శ్రీ త్యాగరాజ స్వా�ి వారి సమాధి,
తిరువయ్యరు, తమిళనాడు

